



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **Zemědělská výroba Bartoušov s.r.o.**
sídlem Nitranská 894/8, Praha
zastoupen Mgr. Davidem Miličem, advokátem
sídlem Horní 10, Havlíčkův Brod,

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1.9.2016, č.j. 38774/16/5100-41455-711846,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1.9.2016, č.j. 38774/16/5100-41455-711846, kterým žalovaný podle § 18 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), delegoval místní příslušnost k výkonu správy všech daní s výjimkou daně z nemovitých věcí a daně z nabytí nemovitých věcí žalobce z Finančního úřadu pro hlavní město Praha na Finanční úřad pro Kraj Vysočina.

II. Shrnutí žaloby

2. Žalobce napadené rozhodnutí pokládá za chybné, neboť jeho sídlo v Praze na adrese Nitranská 894/8 je jeho skutečným sídlem, které je každodenně využíváno. V těchto kancelářích sídlí vedení společnosti a účetní oddělení. Z tohoto místa je vykonáváno obchodní řízení společnosti, jsou zde přijímána koncepční rozhodnutí, je řízena výroba, zpracováváno účetnictví a vystavovány daňové doklady. Veškeré účetnictví je archivováno v Praze v sídle společnosti. V sídle probíhají i jednání s obchodními partnery a zákazníky, dochází zde k podepisování smluvní dokumentace, hotovostním platbám a je zde přebírána pošta.
3. Dále žalobce s odkazem na čl. 38 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), uvádí, že změna příslušnosti správce daně musí sloužit řádnému a efektivnímu výběru daně a současně musí co možná nejvíce šetřit práva daňového subjektu. Správce daně tak nemůže svými vrchnostenskými akty prolomit meze, které mu ohledně jeho pravomoci a příslušnosti stanovil zákon.
4. Konečně žalobce namítá, že žalovaný rozhodl svévolně a vrchnostensky, neboť jeho tvrzení nebyla doložena potřebnými důkazy, resp. důkazy, které byly předloženy, svědčí o tom, že stávající správce daně je pro žalobce jednoznačně vhodnější. Žalobce v této souvislosti uvádí, že jím navržené důkazy, konkrétně výsledky svědků, žalovaný nebral v potaz nebo je vůbec neprovedl.
5. S ohledem na výše uvedené žalobce navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním postoji žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření se žalobou nesouhlasí a navrhuje, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s.ř.s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
8. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.

9. Soud rozhodoval bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s.
10. V posuzované věci se jedná o otázku místní příslušnosti ke správě daní. Platí, že místní příslušnost správce daně je odvozena od bydliště, sídla, provozovny, adresy nemovitosti apod. daňového subjektu tak, jak je upraveno zejména v § 13 až 15 daňového řádu. V jednotlivých případech, kde to specifické požadavky řádné a efektivní správy daní vyžadují, však lze tato pravidla prolomit a určit, že správu konkrétní daně konkrétního daňového subjektu vykoná jiný správce daně než ten, kterého označil zákon. Tuto výjimku z obecné příslušnosti ke správě daní však lze uplatnit pouze zákonem stanoveným způsobem a v zákonem stanovených případech.
11. Podle § 18 odst. 1 daňového řádu na žádost daňového subjektu nebo z podnětu správce daně může nejbližší společně nadřízený správce daně delegovat místní příslušnost k výkonu správy daní na jiného věcně příslušného správce daně, jestliže je to účelné nebo jsou-li pro výkon správy daní potřebné mimořádné odborné znalosti; proti rozhodnutí ve věci delegace nelze uplatnit opravné prostředky.
12. V rozsudku ze dne 20.4.2017, sp. zn. 4 Afs 32/2017-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[p]ro případy delegace dle § 18 odst. 1 daňového řádu je rozhodná účelnost nebo potřeba mimořádných odborných znalostí. Jedná se o alternativní kritéria, kdy jedno z nich může v žádosti, resp. podnětu k delegaci, uvádět jak daňový subjekt, tak i správce daně. Jak vyplývá z rozhodnutí žalovaného, při posuzování účelnosti delegace místní příslušnosti je potřeba brát v úvahu základní zásady správy daní, vyjádřené v části první, hlavě II daňového řádu, zejména zásadu přiměřenosti, zákazu zneužití pravomoci, předvídatelnosti, klientského přístupu, hospodárnosti a efektivity, a to právě tehdy, je-li řízení zahájeno ex officio. Delegace ve vztahu k účelnosti správy daní představuje kombinaci důvodů a zjištění, ze kterých je patrné, že realizace správy daní bude účelnější a efektivnější u správce daně, na kterého má být výkon správy daní delegován. Je třeba zkoumat nejen formální zápis v obchodním rejstříku, ale primárně i skutečný obsah činnosti vykonávané daňovým subjektem.“
13. Žalobce v žalobě předně namítá, že základem jeho ekonomické činnosti je výroba a obchod se zemědělskými produkty, přičemž veškerá podstatná rozhodnutí i podstatné činnosti jsou vykonávány na adrese pražského sídla žalobce.
14. Ze správního spisu se podává, že při místním šetření provedeném dne 18.8.2015 pracovníky Finančního úřadu pro Kraj Vysočina, územního pracoviště v Havlíčkově Brodě, v místě provozovny žalobce na adrese Bartoušov č.p. 85, o němž byl sepsán úřední záznam č.j. 1357862/15/2903-60563-710852, vyplynulo, že na této adrese se nachází několik zemědělských objektů (kravín a stodoly) a kancelářská budova. Kancelář v této budově je vybavena běžným kancelářským zařízením a je patrné, že je běžně využívána. Úřední osoby zde i bez předchozí domluvy zastihly jednatele žalobce. V místním areálu dochází k pohybu zemědělské techniky a osob, je zde ustájen skot a zaparkována zemědělská technika.
15. V rámci ústního jednání se zmocněncem žalobce, jež proběhlo dne 21.8.2015 a o němž pracovníci Finančního úřadu pro Kraj Vysočina, územního pracoviště v Havlíčkově Brodě, sepsali protokol o ústním jednání č.j. 1360828/15/2903-00510-711469, zmocněnec žalobce uvedl, že hlavní ekonomickou činností žalobce je zemědělská výroba (rostlinná výroba – konkrétně pěstování kukuřice), poskytování služeb (servis bioplynové stanice Keřkov) a prodej zboží (materiálu do bioplynové stanice Keřkov). Dále sdělil, že žalobce nemá žádné zaměstnance, práce si zajišťuje jednatel žalobce sám, případně za pomoci rodinných

příslušníků, eventuálně si služby zajistí dodavatelsky na základě smluv o spolupráci. Hlavní ekonomická činnost je prováděna částečně v Praze a částečně na Vysočině. Dále zmocněnec žalobce uvedl, že *„[v] Praze se nachází vedení firmy, vede se účetnictví, dochází tam k zásadním rozhodnutím ve věci ekonomické činnosti společnosti. Využíváme zde kancelář, jednacích místností na základě nájemní smlouvy s firmou A/L analysis s.r.o. Na provozovně v Bartoušově 82, Havlíčkův Brod probíhá zemědělská výroba, poskytování služeb a prodej zboží.“*

16. Následně pracovnice Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, územního pracoviště pro Prahu 7, provedla dle úředního záznamu č.j. 7110589/15/2007-00510-105377 dne 18.11.2015 místní šetření na adrese rejstříkového sídla žalobce (Nitranská 894/8, Praha - Vinohrady), kde zjistila, že na budově nacházející se na této adrese je sídlo žalobce řádně označeno, avšak objekt není veřejnosti přístupný, neboť zde nejsou umístěny ani zvonky označené firmami právnických osob zde sídlících (ani žalobce). Počet a velikost užívaných prostor nebylo možné ověřit z důvodu nepřítomnosti jakékoliv osoby.
17. V rámci opakovaného místního šetření na adrese provozovny žalobce (Bartoušov č.p. 85) provedeného dne 23.3.2016 (úřední záznam č.j. 480739/16/2903-00510-711469) správce daně na místě nezastihl jednatele žalobce, pročez jej následně telefonicky kontaktoval za účelem sepsání protokolu o ústním jednání na místě. Jednatel správci daně sdělil, že je zrovna na poli, nemá momentálně čas, později má jednání a odkázal správce daně na zmocněnce žalobce, se kterým se správce daně domluvil na termínu ústního jednání.
18. Dle protokolu č.j. 489872/16/2903-00510-11005 bylo dne 24.3.2016 provedeno ústní jednání se zmocněncem žalobce, který správci daně mimo jiné sdělil, že *„[p]ři potřebě vystavit daňový doklad p. E. zavolá a já mu doklad vystavím. P. E. si dohodne obchod, obchod se uskuteční, vystaví dodací list, který nascanuje ve Vadíně do sídla firmy, kde se vystaví daňový doklad.“* Dále pak zmocněnec žalobce uvedl, že *„[v]eškerá administrativní činnost probíhá přes pražské sídlo. ... K zásadním rozhodnutím dochází vždy v sídle firmy (smlouvy se podepisují v sídle firmy). Osevní plány se plánují v sídle v Praze. Běžná činnost a provozní rozhodnutí se rozhodují v Bartoušově.“*
19. V souladu se závěry, ke kterým zdejší soud dospěl v rámci své předchozí rozhodovací činnosti (rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 17.8.2016, sp.zn. 62 Af 60/2015, ze dne 1.2.2017, sp.zn. 62 Af 69/2015, ze dne 11.7.2016, sp.zn. 30 Af 44/2014, a ze dne 7.10.2016, sp.zn. 30 Af 32/2015, všechny dostupné na www.nssoud.cz), je při rozhodování o delegaci místní příslušnosti k výkonu správy daní dle § 18 odst. 1 daňového řádu podstatné místo reálného každodenního chodu daňového subjektu (nikoli to, aby se v tomto místě uskutečňovala veškerá činnost, nýbrž činnost stěžejní).
20. Na základě uvedených skutečností dospěl zdejší soud k závěru, že každodenní ekonomická činnost žalobce probíhá v jeho provozovně, nikoli v jeho sídle v Praze. Správce daně zjistil, že hlavní ekonomická činnost žalobce spočívá v zemědělské výrobě (pěstování kukuřice, obilí a chov skotu), v poskytování služeb (servis bioplynové stanice v Keřkově; nacházející se cca 10 km od provozovny žalobce) a v prodeji zboží (materiálu do bioplynové stanice v Keřkově). S ohledem na charakter činnosti žalobce, který je jistě časově náročný, je tak zřejmé, že ne-li veškerá, pak přinejmenším silně většinová část jeho činnosti je úzce spjata právě s jeho provozovnou, nikoli se sídlem. Tím spíše to lze dovodit v situaci, kdy zmocněnec žalobce uvedl, že žalobce nezaměstnává žádné zaměstnance a jeho chod zajišťuje toliko jednatel žalobce zejména za pomoci rodinných příslušníků; tím je ostatně

vyvráceno, že v sídle společnosti se nachází obchodní vedení a účetní oddělení žalobce. I v rámci správcem daně provedených místní šetření se jednatel žalobce zdržoval jednou v provozovně v Bartoušově a jednou na poli (dle protokolu o ústním jednání se zmocněncem žalobce ze dne 30.9.2014, č.j. 4822205/14/2007-05402-107183, se pozemky, na kterých žalobce plodiny pěstuje, nacházejí na Vysočině v okolí Havlíčkova Brodu), avšak v sídle společnosti v Praze při místním šetření zastižen nebyl. Při místním šetření v provozovně žalobce bylo taktéž zjištěno, že se zde nachází kancelářská budova s běžně užívanými kanceláři. Žalobci nelze přisvědčit ani v tom, že k zásadním rozhodnutím společnosti a k uzavírání smluv dochází v sídle společnosti v Praze, neboť jak vyplynulo z protokolu, při ústním jednání dne 24.3.2016 uvedl zmocněnec žalobce, že obchody sjednává jednatel žalobce právě v provozovně, kde se následně obchodní transakce i realizuje a až následně jsou doklady o uskutečnění plnění naskenovány a zaslány do pražského sídla, kde dojde toliko k vystavení daňového dokladu.

21. Je možné, že je v žalobcově rejstříkovém sídle usazen jeho externí účetní a eventuálně se zde nachází jeho účetnictví. Tyto skutečnosti však na uvedené závěry soudu nemají žádný vliv. To, kde se účetní dokumenty nacházejí, je pro posouzení účelnosti delegace místní příslušnosti téměř nerozhodné (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4.4.2016, č.j. 3 Af 27/2013-51) a skutečnost, kde se nachází externí účetní daňového subjektu nemá, s ohledem na možnost daňového subjektu externího účetního velmi lehce měnit, dokonce vliv žádný.
22. Sídlo žalobce v Praze bylo dle provedeného místního šetření toliko opatřeno štítkem s obchodní firmou žalobce, avšak nebylo možné, zejména z důvodu neoznačení zvonku, žalobce v jeho sídle kontaktovat. Tvzení žalobce, že důvodem, proč nebyl zvonek obchodní firmou žalobce řádně označen, je právě probíhající stěhování, nemůže obstát, neboť ke změně sídla žalobce z adresy Roháčova 188/37, Praha, na adresu Nitranská 894/8, Praha, došlo podle výpisu z obchodního rejstříku, který je součástí správního spisu, ke dni 28.7.2015. Místní šetření se v aktuálním sídle žalobce uskutečnilo až dne 18.11.2015, tj. po téměř čtyřech měsících. Na uvedeném ničeho nemění tvrzení žalobce, že správce daně mohl a měl zvonit na zvonek označený jako „RECEPCE“.
23. Dle názoru soudu je tedy každodenní ekonomická činnost žalobce uskutečňována v provozovně žalobce, nikoli v jeho sídle v Praze. Žalobcovým tvrzením, že vedení společnosti sídlí na adrese sídla, kde je vykonáváno obchodní vedení žalobce a jsou zde přijímána zásadní rozhodnutí, ze spisu nic nenasvědčuje. Žalobce tato tvrzení nijak nedoložil a ponechal je toliko v obecné rovině. Smyslem institutu delegace místní příslušnosti k výkonu správy daní na jiného věcně příslušného správce daně je zajištění efektivy a hospodárnosti správy daní tam, kde existuje předpoklad, že jiný příslušný správce daně bude schopen zajišťovat správu daní daňovému subjektu s menšími náklady a efektivněji. V nyní posuzované věci je přitom nesporné, že sídlo žalobce zapsané ve veřejném rejstříku se sice nachází v Praze, avšak provozovna, v níž probíhá reálná ekonomická činnost žalobce, je umístěna v Kraji Vysočina. Právě místo reálného každodenního chodu daňového subjektu je při rozhodování o delegaci místní příslušnosti k výkonu správy daní podstatné. Je totiž žádoucí a účelné, aby správu daní prováděl právě ten finanční úřad, v jehož obvodu je tato činnost vykonávána. Na základě těchto závěrů považuje zdejší soud v posuzované věci kritérium účelnosti pro delegaci místní příslušnosti k výkonu správy daní na Finanční úřad pro Kraj Vysočina za naplněné.

24. Soud tak nemůže přisvědčit ani obecné žalobní námitce ohledně řádného a efektivního výběru daně a minimalizace zásahů do práv daňového subjektu jako cílů delegace místní příslušnosti, do kterých mělo být postupem žalovaného zasaženo. Právě s ohledem na výše uvedené je zřejmé, že delegace místní příslušnosti je v posuzované věci postupem, který řádný výběr daní zefektivní, přičemž jím nebude do práv žalobce *de facto* zasaženo buď vůbec, nebo jen minimálně, neboť žalobci nic nebrání v tom, aby si sídlo zapsané v obchodním rejstříku ponechal a dle svých potřeb jej i nadále využíval.
25. Žalobce konečně namítá, že žalovaný neprovedl výsledky jednatele žalobce, zmocněnce žalobce, spoluvlastníka nemovitosti, kde se nachází sídlo žalobce, a zákazníků žalobce, se kterými bylo jednáno v sídle žalobce v Praze. To žalobce navrhl v rámci podaného „Vyjádření společnosti Zemědělská výroba Bartoušov s.r.o., ke sdělení Odvolacího finančního ředitelství ze dne 16.2.2016, č.j. 6928/16/5100-41455-711442“. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí k navrženým důkazům uvedl, že *„[o]hledně požadavku daňového subjektu na doplnění ve vyjádření specifikovaných důkazních prostředků, je nutno uvést, že v řízení o delegaci místní příslušnosti není prováděno dokazování dle ustanovení § 92 daňového řádu, jelikož toto je prováděno pouze při stanovení daně. Odvolací finanční ředitelství nemá procesní prostředek, kterým by mohlo daňový subjekt vyzvat k doložení tvrzených skutečností zejména v souvislosti s ustanovením § 5 odst. 2 daňového řádu, přičemž nelze odhlédnout, že daňový subjekt byl k předložení důkazních prostředků neformálně vyzván ve výše uvedeném sdělení, skutečnost, že důkazní prostředky nepředložil, nelze přičíst k tíži správce daně.“*
26. Citovanému názoru žalovaného však soud nemůže přisvědčit. Již ze samotné podstaty řízení o delegaci místní příslušnosti k výkonu správy daní je nutnost provedení dokazování zcela zřejmá. V opačném případě by výzva správce daně k seznámení se s podnětem a s podklady pro vydání rozhodnutí a zejména pak samotné vyjádření daňového subjektu byly uskutečňovány bez reálné možnosti ovlivnit výsledek řízení, tedy samotné rozhodnutí. Takovým postupem by bylo znemožněno daňovému subjektu se v řízení efektivně bránit.
27. V souladu s uvedenými závěry měl žalovaný povinnost se návrhy žalobce v jeho vyjádření zabývat – buď navrhované důkazy provést, nebo je neprovádět, avšak v takovém případě musí svůj postup náležitě odůvodnit (nálezy Ústavního soudu ze dne 16.2.1995, sp. zn. III. ÚS 61/94, a ze dne 12.6.1997, sp. zn. III. ÚS 95/97); to však žalovaný neučinil, čímž zatížil napadené rozhodnutí vadou. Soud nicméně dospěl k závěru, že tato vada nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Důvodem pro uvedený závěr je skutečnost, že žalobcem navrhované výsledky svědků nemohou závěry žalovaného, resp. zdejšího soudu nikterak zvrátit.
28. Ve vztahu k navrhovaným výsledkům jednatele žalobce a zmocněnce žalobce nelze opomenout, že oba se ke skutečnostem relevantním pro posouzení věci vyjádřili, a právě z jejich tvrzení z velké části závěry jak žalovaného, tak zdejšího soudu vycházejí. Jednatel žalovaného se k věci vyjádřil při místním šetření v provozovně žalobce provedeném dne 19.8.2015, zmocněnec žalobce pak hned třikrát v rámci ústního jednání ve dnech 30.9.2014, 21.8.2015 a 24.3.2016. Výsledky těchto svědků by tak nové rozhodné skutečnosti nepřinesly. Pokud jde o zbylé navrhované výsledky svědků, konkrétně spoluvlastníka nemovitosti, kde se rejstříkové sídlo žalobce nachází, a vybraných zákazníků, se kterými žalobce měl na adrese rejstříkového sídla jednat, pak i v případě, že by výpovědi navrhovaných svědků tvrzení žalobce o funkci rejstříkového sídla potvrzovaly, nemohly

by na závěrech zdejšího soudu o tom, že těžiště každodenní ekonomické činnosti žalobce se nachází v provozovně žalobce a jejím okolí, ničeho změnit; důkazy shromážděné žalovaným jsou totiž v tomto ohledu dostatečné a navrhanými výsledky svědků nezpochybnitelné.

29. Z téhož důvodu soud nepovažoval za potřebné provádět tytéž výsledky v řízení soudním, jak navrhoval žalobce. Rovněž nebylo třeba, aby soud dokazoval nájemní smlouvou, fakturou a dokladem o zaplacení nájmu, neboť sporným není, že žalobce k prostorám pražského sídla disponuje nájemní smlouvou a nájem platí.
30. Zdejší soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by způsobovala nepřezkoumatelnost či měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náhrada nákladů řízení

31. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s.ř.s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému nenáleží; to náleží žalovanému. Tomu však žádné náklady vynaložené nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 18. září 2018

David Raus, v.r.
předseda senátu